

Bilag til Økonomisk Politik

Budgetlægningen 2021 – 2024

Nøgletal og kommentarer

***Godkendt af Økonomiudvalget
den 11. marts 2020***

Budgetforudsætninger

Indtægter

Regnskabsår	2020	2021	2022	2023
	Budgetforslag P2 (Budgetårets priser) 1000 kr.	Budgetoverslag P2 (Budgetårets priser) 1000 kr.	Budgetoverslag P2 (Budgetårets priser) 1000 kr.	Budgetoverslag P2 (Budgetårets priser) 1000 kr.
Version	C20	C20	C20	C20
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
	DKK	DKK	DKK	DKK
Kommunal udligning	-728.436	-742.530	-769.010	-783.414
Statstilskud til kommuner	-37.536	-38.606	-35.276	-25.930
Efterreguleringer	3.514			
Udligning af selskabskat	-21.624	-18.900	-18.696	-18.730
Udligning vedrørende udlændinge	14.664	14.783	14.894	15.001
Kommunalt udviklingsbidrag	4.126	4.172	4.245	4.319
Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner	-12.996	-12.996	-12.996	-12.996
Beskæftigelsestilskud	-64.656	-65.529	-66.413	-67.310
Tilskud til bedre kvalitet i dag- tilbud	-3.312	-3.386	-3.464	-3.544
Tilskud til et generelt løft af ældreplejen	-5.820	-5.953	-6.090	-6.230
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-7.800	-7.977	-8.161	-8.349
Tilskud til styrkelse af kommunal likviditet	-33.972	-33.977	-33.977	-33.977
Tilskud til kommuner med vanskelige vilkår	-13.464	-13.464	-13.464	-13.464
Overgangstilskud vedr. aldersbestemt udgiftsbehov	-7.392			
Tilskud til værdig ældrepleje	-8.172	-8.355	-8.547	-8.744
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-780	-798	-816	-835
Forskuksbeløb af kommunal indkomstskat	-1.538.367	-1.591.136	-1.623.139	-1.659.362
Afregning vedrørende det skrå skatteloft	2.201	2.227	2.251	2.251
Afregning af selskabskat m.v.	-26.369	-23.337	-23.337	-23.356
Kommunens andel af skat af dødsboer	-1.418	-60		
Grundskyld	-75.523	-75.752	-76.143	-76.529
Kommunekreditforeningen	-27.498	-30.824	-32.425	-33.988
	-2.563.132	-2.621.574	-2.678.139	-2.721.199

Driftsudgifterne

I forhold til det godkendte budget for 2020 er der foretaget følgende korrektioner (udover almindelig pris- og lønfremskrivning) i budgettet for 2021 og overslagsårene 2022-2023. Overslagsår 2024 er ikke dannet p.t.

Hele 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Driftsudgifter				
Økonomiudvalget	273.867	275.712	279.367	283.120
Sundhedsudvalget	732.541	735.852	739.919	742.319
Beskæftigelsesudvalget	573.016	575.196	575.870	575.870
Børne- og Familieudvalget	679.373	680.631	680.608	680.608
Kultur- og Fritidsudvalget	62.312	63.425	65.863	65.808
Teknik- og Miljøudvalget	87.476	86.606	86.526	86.526
Pris- og lønstigninger		47.765	97.009	147.347
Driftsudgifter i alt	2.408.584	2.465.187	2.525.162	2.581.598

Hele 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Økonomiudvalget - fremskrevet budget	273.867	273.867	273.867	273.867
Komp. Indefrysning ejendomsskat		-51	-51	-51
Brugerportal folkeskolen		6	6	328
Udbud IT-systemer		-1.000	-1.000	-1.000
Pulje til prisfremskrivning		3.799	7.543	10.984
Andet		-208	-198	-208
- Driftsønsker		-700	-800	-800
Økonomiudvalget i alt	273.867	275.713	279.367	283.120
Sundhedsudvalget - fremskrevet budget	732.541	732.541	732.541	732.541
Fast tilknyttede læger		-33	-33	-33
Tandsundhed		-70	-70	-70
Frit valg genoptræning		14	14	14
Frakendelser		-7	-7	-7
- Økonomisk politik - demografi		2.300	4.700	7.100
- Lov- og cirkulære		656	1.491	1.491
- Nye driftstiltag, Sundhedsudv. Den 8/10-19, pkt. 141			780	780
- Råderum		500	500	500
Andet			53	53
- Driftsønsker		-50	-50	-50
Sundhedsudvalget i alt	732.541	735.851	739.919	742.319
Beskæftigelsesudvalget - fremskrevet budget	573.016	573.016	573.016	573.016
Lov- og cirkulære 2019		2.200	2.200	2.200
Lov- og cirkulære 2020		-20	654	654

Beskæftigelsesudvalget i alt	573.016	575.196	575.870	575.870
Børne- og Familieudvalget - fremskrevet budget	679.373	679.373	679.373	679.373
Tabt arbejdsfortjeneste		-11	-11	-11
Kontinuitet i anbringelsen		26	26	26
Barnets reform		17	17	17
Pau elever		-136	-136	-136
Anden gl. regulering		-26	-26	-26
- Lov- og cirkulære, skoler mv.		253	241	241
- Lov- og cirkulære, tidligere Socialudvalg		-135	-146	-146
Driftsønsker		1.470	1.470	1.470
- Råderum		-200	-200	-200
Børne- og Familieudvalget i alt	679.373	680.631	680.608	680.608
Øget pasning i dagtilbud				
Kultur- og Fritidsudvalget - fremskrevet budget	62.312	62.312	62.312	62.312
Dr. Ingrid Hallerne		-134	-134	-134
Svømmecenter		2.030	4.058	4.058
Anden gl. regulering		97	-23	-23
Projekt kunstsgødning		-879	-350	-350
- Tilskud til Dr. Ingrid Hallerne				-55
Kultur- og Fritidsudvalget i alt	62.312	63.426	65.863	65.808
Teknik- og Miljøudvalget - fremskrevet budget	87.476	87.476	87.476	87.476
Drikkevandsressourcer		-97	-97	-97
Busdrift		-702	-753	-753
Anden gl. regulering		4	4	4
- Lov- og cirkulære		-75	-104	-104
- Overført mellem BF og TMU				
- Råderum				
- Driftsønsker				
Teknik- og Miljøudvalget i alt	87.476	86.606	86.526	86.526
Pris- og lønstigninger		47.765	97.009	147.347
Driftsudgifter i alt	2.408.585	2.465.188	2.525.162	2.581.598

Anlæg

I budgetaftalen for 2020 er indregnet følgende anlægsprojekter i de enkelte år:

Nr.	Hele 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Økan-001	Landsbyfornyelse	600	0	0	0
Økan-002	Nyt telefonsystem	1.625	0	0	0
Økan-001	Landsbyfornyelse	1.840	2.440	2.440	0
Økan-004	Nedrivning af Fandrupvej 27, Farsø	0	0	0	0
Økan-005	Nedrivning af Solkronen 8 - 16, Aars	0	650	0	0
Økan-010	Parkeringsplads ved rådhuset	1.200	0	0	0
Økan-023	Vandaksen - naturprojekt	150	0	0	0
Økan-026	Forprojekt Frederik d. 7. Kanal	1.000	0	0	0
Økan-021	Forsøgsordninger for senior-bofællesskaber	0	1.500	0	0
Økan-020	Kommunal grundkapital jfr. Budgetaftalen 2019	5.000	5.000	5.000	5.000
Økonomiudvalget i alt		11.415	9.590	7.440	5.000

Nr.	Hele 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
SUNan-004	Renovering af plejecentre	1.500	1.500	1.500	0
SUNan-108	Hjælpe-middeldepotet - renovering	0	1.500	0	0
SUNan-004	Renovering af plejecentre	0	0	0	2.000
SUNan-111	Udvidelse af sygeplejeklinikker	410	0	0	0
SUNan-112	Udskiftning af motorer på loftslifte	700	700	0	0
SUNan-114	Sundhedens Hus i Farsø	2.000	3.000	5.000	0
SUNan-115	Brandsikkerhed på plejecentre	1.000	0	0	0
SUNan-117	Vedligehold Bo formen Østermarken 8-10	540	0	0	0
Sundhedsudvalget i alt		6.150	6.700	6.500	2.000

Nr.	Hele 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
BFan-001	Løgstør skole etape I og II	7.500	0	0	0
BFan-002	Masterplan - skoler	4.000	4.000	4.000	0
BFan-003	Masterplan - dagtilbud	1.250	1.250	1.250	0
BFan-004	Aalestrup skole	12.500	8.500	8.500	0
BFan-005	Farsø - SFO	2.500	0	0	0
BFan-002	Masterplan - skoler	0	0	0	4.000
BFan-003	Masterplan - dagtilbud	0	0	0	1.250
BFan-007	Øget vuggestuekapacitet i Aars	3.898	0	0	0
BFan-008	Nybygning Toppedalskolen - Vilstedvej	500	4.500	8.000	17.000
BFan-009	Nedrivning Toppedalskolen - Brøndumvej	0	0	0	3.500
Børne- og Familieudvalget i alt		32.148	18.250	21.750	25.750

Nr.	Hele 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
KFan-001	Landsbyudvalget projektmidler	1.000	1.000	1.000	0
KFan-002	Vedligehold af haller	500	500	500	0
KFan-008	Idrætsanlæg Løgstør - flytning af boldbaner	2.000	0	0	0
ØKan-014	Svømmecenter Vesthimmerland Aars	20.000	20.000	35.000	0
KFan-001	Landsbyudvalget projektmidler	0	0	0	1.000
KFan-002	Vedligehold af haller	0	0	0	500
KFan-101	Hal 3 i Aars	0	0	0	0
KFan-103	Tilgængelighedsprojekt på Herregården Hessel	625	0	0	0
KFan-104	Køb af nabohus ved Vesthimmerlands museum	1.000	0	0	0
KFan-106	Multikulturbane i Ranum	250	0	0	0
Kultur- og Fritidsudvalget i alt		25.375	21.500	36.500	1.500

Nr.	Hele 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
TMan-001	Bygningsvedligeholdelse, 1. prioritet	2.500	4.000	4.000	4.000
TMan-002	Forbedring af arbejdsmiljø i bygninger, 3. prio.	500	500	500	500
TMan-003	Energirenov. i h.t. energimærkning, 1. prio.	500	500	500	0
TMan-004	Materielgård Løgstør - genopførsel, 1. prioritet	0	600	1.600	0
TMan-006	Kloaksepareringer, 1. prioritet	300	500	500	500
TMan-008	Bygningsvedligehold skoler og daginstitutioner	2.750	1.725	1.822	2.090
TMan-009	CO2 reduktion gennem energiledelse, 1. prio.	500	500	500	0
TMan-010	Struktur i ejendomsadministration, 1. prioritet	250	250	250	0
TMan-012	Opretning af Knabergården	0	0	0	0
TMan-015	1.000 meter stien Farsø, 1. prioritet	800	0	0	0
TMan-016	Mobilt toilet ved Gedsted skole, 1. prioritet	200	0	0	0
TMan-017	Aars Anlæg - Øen i søen, 1. prioritet	440	0	0	0
TMan-018	Overdæk Aalestrup baneareal/Aars Anlæg, 1.p.	600	0	0	0
TMan-021	Kimbrertorvet	0	5.100	0	0
TMan-028	Badeponton Hvalpsund strand, 1. prioritet	100	0	0	0
TMan-031	Vejrenovering i.f.m.kloakarbejder, 1. prioritet	10.500	7.500	5.000	5.000
TMan-033	Vejrenovering i.f.m.div. ledningsarbejder, 1. prio.	1.000	1.000	1.000	1.000
TMan-040	Trafiksikkerhedsprojekter, pulje, 1. prioritet	2.000	2.000	2.000	2.000
TMan-050	Brostensbelægning i Farsø bymidte, 1. prio.	300	0	0	0
TMan-052	Omlægning Fjordvej Hvalpsund marina, 1. prio.	0	2.300	0	0
TMan-053	P-plads efter nedrivning af Farsø Mejeri, 1. prio.	400	0	0	0
TMan-055	Fortove, opretninger, 1. prioritet	500	500	500	500
TMan-057	Cykelstier, pulje, 1. prioritet	3.000	4.000	0	4.000
TMan-059	Udvidet parkeringsareal ved Messecenter, 1. prio.	1.200	0	0	0
TMan-061	Knudepunkter i.h.t. NT Mobilitetsplan, 1. prio.	105	0	0	0
TMan-070	Pulje til havnerelaterede projekter, 1. prioritet	5.000	5.000	0	5.000
TMan-082	Toiletter Hvalpsund havn, 1. prioritet	460	0	0	0
TMan-090	Ændret linieføring Holmevej og Røjbækvej	1.000	2.500	0	0
Teknik- og Miljøudvalget i alt		34.905	38.475	18.172	24.590

Kommunal grundkapital (fremgår under finansforskydninger)

Af ovenstående anlægsarbejder indgår 5.000.000 kr. til brug for det kommunale grundkapitalindsud i almene boliger. I Resultatbudgettet indgår den kommunale grundkapital ikke under anlæg – men under finansforskydninger.

Jfr. Budgetaftalen for 2020 er anført:

ØKan-020 Kommunal grundkapital jævnfør budgetaftalen 2019

Grundkapitaltilskuddene ses som en samlet ramme for budgetårene, hvor der kan ske overførsel inden for denne ramme mellem årene.

Stillingtagen til konkret udmøntning af grundkapital frigives først ved behandling af skema A i Byrådet.

Økonomiudvalget har besluttet at igangsætte en nærmere analyse af behovet for almene boliger i de kommende år for hele kommunen. Denne analyse afventes før, der tages stilling til en udbygningsplan, og dermed stillingtagen til nyansøgte og foreslåede projekter.

ØKan-021 Forsøgsordninger for senior-bofællesskaber

Der igangsættes et arbejde vedr. analyse af behovet for de fremtidige boligformer for seniorer. På baggrund af denne analyse ser aftaleparterne positivt på muligheden for at etablere mulige forsøgsordninger.

Der afsættes midler til at udvikle og støtte etablering af sådanne boformer. Der skal søges private samarbejdsparter, der har lyst til at bidrage til konkret etablering. Udviklingssamarbejde skal omhandle seniorbofællesskaber i form af andelsboliger eller lign.

Nøgletal og kommentarer til de enkelte målsætninger

Ad 1 – Den kommunale udskrivningsprocent fastholdes

Flertallet i Byrådet, der stod bag budgetaftalen for 2020 har skønnet, at der ikke på nuværende tidspunkt – med de økonomiske vilkår kommunen står over for – sammenholdt med den generelle økonomiske situation i Danmark, er mulighed for at nedsætte skatten.

For 2019 er følgende data gældende (data for 2020 ikke offentliggjort p.t.):

	Udsk.pct	Kirkesk.-pct.	Grundsk.-prm.	DAP, forr.ejd. (4)	DAP, off. grv. (4)	DAP, off. f.v. (4)	Beskatn.-niv.	Statsg. u.grl.
	2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019
Region Nordjylland								
773 Morsø	25,80	1,20	24,680	-	-	-	25,70	151.375
787 Thisted	25,50	1,27	23,750	-	11,875	8,750	25,35	153.782
810 Brønderslev	26,90	1,09	31,230	-	15,000	8,750	27,03	147.700
813 Frederikshavn	26,20	1,03	29,900	-	14,950	8,750	26,38	159.125
820 Vesthimmerland	27,00	1,18	22,820	-	-	-	26,73	147.800
825 Læsø	26,50	1,30	34,000	-	-	-	27,26	155.421
840 Rebild	25,50	1,20	26,086	-	12,070	5,000	25,47	161.648
846 Mariagerfjord	26,10	1,15	34,000	-	-	8,750	26,46	156.428
849 Jammerbugt	25,70	1,20	32,850	-	15,000	8,750	26,20	149.629
851 Aalborg	25,40	0,98	26,950	5,350	13,475	8,750	25,42	159.296
860 Hjørring	25,90	1,19	34,000	-	15,000	8,750	26,37	155.559
Gennemsnit	25,82	1,10	28,845				25,93	156.021

Kilde: Indenrigsministeriets nøgletal 03-02-2020

Beskatningsniveauet er et vejet gennemsnit af kommuneskat og grundskyld.

Hertil kommer kirkeskat og opkrævning af dækningsafgift, hvor Vesthimmerlands Kommune IKKE opkræver dækningsafgift af forretningsejendomme og offentlige (regionale og statslige) virksomheder.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er statens skøn over hvor meget hver borger i de respektive kommuner forventes at have i skattepligtig indkomst.

Nedsættelse af skatten med 0,1% medfører et provenutab på 5,5 mio. kr. Hertil har hidtil været knyttet en kompensationsordning med tilskud fra staten:

- 75% første år
- 50% i år 2 og 3
- 25% i år 4

Herefter fuld kommunal udgift (mindre indtægt)

Hele 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
0,1 % skatnedsættelse koster	5.500	5.500	5.500	5.500
Kompensation (75 - 50 - 50 - 25)	-4.125	-2.750	-2.750	-1.375
Netto mindre provenu	1.375	2.750	2.750	4.125

Om kompensationsordningen:

Økonomi- og Indenrigsministeriet skriver den 28. juni 2018 (om 2019-budgetlægnigen)

"Hvis en af de omfattede kommuner i perioden 2020-2022 igen forhøjer skatten opgjort som den samlede provenuændring for kommunen som følge af ændringer i udskrivningsprocenten, grundskyldspromillen og promillen for udskrivning af dækningsafgift for erhvervsejendomme,

bortfalder tilskuddet til kommunen. I forhold til nedsættelse af skatten i 2019 vil kommunen heller ikke frem til og med 2023 være omfattet af den såkaldte "frit lejde" bestemmelse, som fritager kommuner, der tidligere har nedsat skatten, for eventuelle individuelle sanktioner i forbindelse med en skattestigning. Kommunen kan dog fortsat være omfattet af frit lejdebestemmelsen for eventuelle tidligere skattnedsættelser."

Der er ikke kommet dokumenteret/aftalt materiale om en evt. "frit lejde" bestemmelse for 2020-budgettet.

Ad 2 – Den skattefinansierede langfristede gæld nedsættes.

I budgetmappen til budgetseminaret i september måned 2019 var optaget en oversigt over den forventede udvikling i den langfristede gæld. Oversigten er her korrigeret i forhold til den endelige budgetmæssige godkendte låneoptagelse i 2020.

Vesthimmerlands Kommune - udviklingen i den langfristede gæld

R=regnskab, F=forventet regnskab, B=budget

Skattefinansieret	R2016	R2017	R2018	F2019	B2020	B2021	B2022	B2023
Primo	525.474	513.590	510.411	533.620	555.235	543.135	530.177	515.177
Afdrag	-32.049	-33.449	-34.569	-35.336	-39.598	-43.782	-47.425	-48.988
Låneoptagelse	20.165	30.270	57.778	56.951	27.498	30.824	32.425	33.988
Ultimo	513.590	510.411	533.620	555.235	543.135	530.177	515.177	500.177
Brugerfinansieret								
Primo	368.463	352.354	315.311	300.038	306.139	289.554	272.405	254.834
Afdrag	-15.896	-15.800	-15.793	-16.187	-16.585	-17.149	-17.571	-17.252
Låneoptagelse	0	-21.132	0	22.288	0	0	0	0
Indeksring	-213	-111	520					
Ultimo	352.354	315.311	300.038	306.139	289.554	272.405	254.834	237.582

Leasing								
Primo	14.059	11.391	10.429	7.842	4.942	2.042	0	0
Afdrag	-3.713	-2.832	-2.894	-2.900	-2.900	-2.042	0	0
Låneoptagelse	1.045	1.870	307					
Ultimo	11.391	10.429	7.842	4.942	2.042	0	0	0

I alt 877.335 836.151 841.500 866.316 834.731 802.582 770.011 737.759

Som udgangspunkt søges lånerammer ud fra en maksimal lånoptagelse. I budgetfasen vurderes den konkrete lånoptagelse i forhold til målsætningen

Lånerammerne forelægges politisk efter regnskabsåret udløb, hvor byrådet tager stilling til den endelige lånoptagelse.

Målsætningen om reduktion i den årlige gæld med gennemsnitlig 15 mio. kr. årligt kan fraviges, hvis der gennemføres investeringer, der vil medføre en netto driftsbesparelse, eller hvis investeringen er nødvendig i forhold til demografisk udvikling.

Målsætningen kan endvidere fraviges, hvis anlægsinvesteringen medfører en bedre energieffektivitet, investeringen er pålagt kommunen som del af forbedret arbejdsmiljø eller der er tale om nødvendige investeringer, der skal til for at dække fremtidens behov (ud fra kommunens overordnede målsætninger).

Eksempelvis:

- Investeringer i energioptimeringer i kommunens bygninger, der medfører lavere driftsudgifter til finansiering af ydelser på lånet.
- Investering til fremme af bosætninger eller fastholdelse af indbyggertallet

Ad 3 Anlægsudgifterne skal udgøre ca. 2.450 kr. pr. indbygger

Med udgangspunkt i befolkningstallet i befolkningsprognosen, og med kr. 2.450 pr. indbygger (i 2018-priser) kan der beregnes følgende anlægsbehov opgjort i mio. kr.

	2020	2021	2022	2023	2024
I alt	36.730	36.943	36.867	36.813	36.779
Anlæg kr.	2.450	2.499	2.550	2.600	2.652
Anlægssum	90,0	92,3	94,0	95,7	97,5

I tabellen er der regnet med en pris- og lønstigning på 2%.

I det godkendte budget for 2020 og overslagsårene 2021-2023 indgår følgende anlægsbudget

1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Korrigeret anlægsbudget	105.000	90.000	85.000	75.000
Afsat grundkapital til almene boliger	5.000	5.000	5.000	5.000
I alt anlæg og grundkapital	110.000	95.000	90.000	80.000

Nøgletal for skattefinansierede anlæg pr. indbygger.

Bruttoudg. til skattefinansieret anlæg pr. indbygger
(budget 2018 og budget 2019)

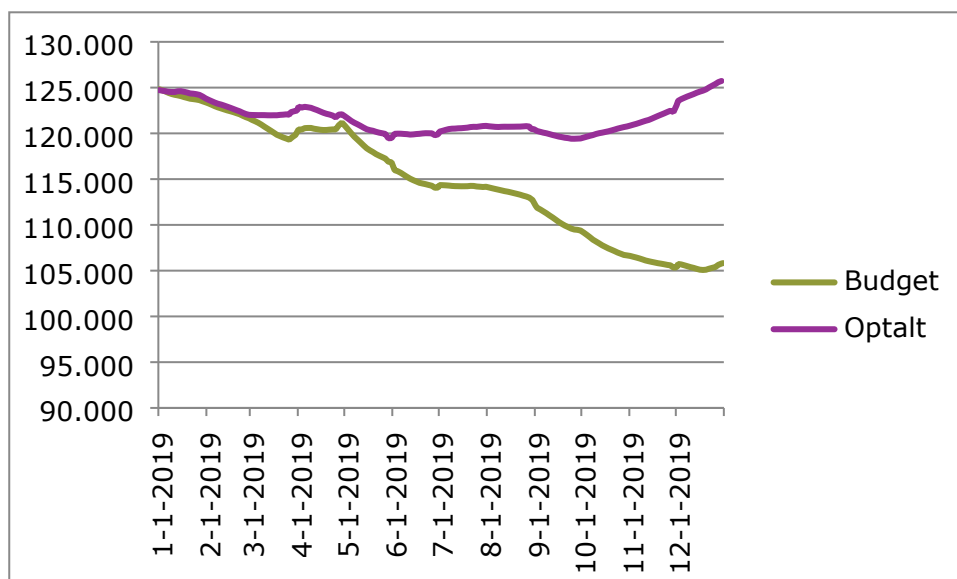
▼ 2018 ▲ ▼ 2019 ▲

Region Nordjylland		
773 Morsø	2.229	3.115
787 Thisted	3.178	3.348
810 Brønderslev	1.216	1.419
813 Frederikshavn	1.929	2.564
820 Vesthimmerland	3.561	2.481
825 Læsø	3.013	1.693
840 Rebild	2.516	2.557
846 Mariagerfjord	3.282	2.056
849 Jammerbugt	1.949	2.097
851 Aalborg	2.602	2.904
860 Hjørring	2.307	2.240
Gennemsnit	2.508	2.584

Kilde: Indenrigsministeriets nøgletal 03-02-2020

Ad 4 - Kassebeholdning efter kassekreditreglen skal udgøre 3% af kommunens brutto drifts- og anlægsbudget. (I 2020 udgør summen 3 mia. kr.)

Likviditeten har i 2019 udviklet sig således:

Der er ikke p.t. udarbejdet skøn over likviditeten i 2020 og 2021. Det forventes dog ikke, at der med nuværende regnskabsresultat for 2019 og en afbalanceret budgetlægning for 2020 vil være problemer med at overholde målet om en gennemsnitlig kassebeholdning på 90 mio. kr.

Ad 5 - Politisk råderum

I henhold til målsætningen, skal der fremlægges budgetreduktionsforslag for i alt 15 mio. kr.

Der fremlægges 3 forskellige modeller for fordeling af råderumspuljen på udvalg:

5.1 Nøgletalsmodel.

Nøgletalsmodellen tager udgangspunkt i nøgletallene fra VIVE vedr. budget 2018. Nøgletallene dækker ca. 96% af kommunens udgifter, og skønnes dermed at være repræsentativ i forhold til fordeling af rammen.

Fordelingen af de 15 mio. kr. sker i forhold til den andel, som det enkelte område har merudgifter i forhold til sammenlignelige kommuner.

VIVE nøgletal for budget 2020	Nøgletalsmodel	
	Besparelses- potentiale mio. kr.	Andel af 15 mio. kr.
Områder med højere udgift pr. borger		
Dagpasning	-10.689	-1.546
Folkeskole	-32.124	-4.646
Tilbud til ældre	-15.401	-2.227
Børn og unge med særlige behov	-8.030	-1.161
Voksne med særlige behov	-28.705	-4.151
Overførsler incl. udlæn	-6.824	-987
Administration	-1943	-281
	-103.716	-15.000
Se afsnit 7 - nøgletal	Beredskab ikke medtaget	

Ovenstående tal er direkte aflæst fra VIVEs nøgletal og er derfor ikke korrigeret for beslutning i Økonomiudvalget den 11. marts 2020 - dagsordenspunkt 76, hvor en del af Økonomiudvalget budgetansvarsområde med tilhørende budgetbeløb blev udlagt til de øvrige fagudvalg. De korrigerede tal fremgår af model 5.3.

5.2 Matematisk model

Den matematiske model fordeler råderummet på de enkelte udvalg i forhold til deres andel af serviceudgifterne.

1.000 kr.	Matematisk model	
	Serviceudgifter budget 2020	Andel af 15 mio. kr.
Økonomiudvalget	157.240	-1.343
Sundhedsudvalget	625.123	-5.338
Beskæftigelsesudvalget	93.534	-799
Børne- og Familieudvalget	692.453	-5.913
Kultur- og Fritidsudvalget	65.008	-555
Teknik- og Miljøudvalget	123.272	-1.053
I alt	1.756.630	-15.000

Fordelingen er tilpasset i forhold til beslutning i Økonomiudvalget den 11. marts 2020 - dagsordenspunkt 76, hvor en del af Økonomiudvalget budgetansvarsområde med tilhørende budgetbeløb blev udlagt til de øvrige fagudvalg.

5.3 Kombineret model I

Den kombinerede model I fordeler råderummet i forholdet 50% som andel af nøgletalsmodellen og 50% af den matematiske model

1.000 kr.	Andel Serviceudgifter	VIVE Budget 2020		Kombineret model
	Matematisk	Nøgletal	I alt	
Økonomiudvalget	-1.343	-161	-1.504	-752
Sundhedsudvalget	-5.338	-6.386	-11.724	-5.862
Beskæftigelsesudvalget	-799	-1.046	-1.845	-922
Børne- og Familieudvalget	-5.913	-7.367	-13.280	-6.640
Kultur og Fritidsudvalget	-555	-3	-558	-279
Teknik- og Miljøudvalget	-1.053	-37	-1.089	-545
I alt	-15.000	-15.000	-30.000	-15.000

Fordelingen er tilpasset i forhold til beslutning i Økonomiudvalget den 11. marts 2020 - dagsordenspunkt 76, hvor en del af Økonomiudvalget budgetansvarsområde med tilhørende budgetbeløb blev udlagt til de øvrige fagudvalg.

Ad 6 - Demografimodel.

Befolkningsfremskrivning jfr. Statistikbanken i februar måned 2020 gældende for Vesthimmerlands Kommune

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0-6 år	2555	2535	2528	2493	2526	2517	2524	2564	2594	2620	2646
7-17 år	4883	4789	4718	4674	4568	4490	4467	4389	4318	4299	4264
18-25 år	3039	2963	2901	2842	2795	2784	2722	2696	2680	2633	2616
26-65 år	18511	18449	18393	18293	18227	18110	18003	17877	17762	17647	17519
66-69 år	1923	1913	1860	1874	1892	1936	1994	2016	2066	2064	2085
70-79 år	4125	4216	4305	4376	4407	4427	4378	4395	4364	4390	4392
80 - 89 år	1727	1802	1880	1947	2029	2129	2262	2370	2494	2594	2705
90 - år	358	363	358	368	369	386	395	407	426	445	469
	37121	37030	36943	36867	36813	36779	36745	36714	36704	36692	36696

	2019	2029	Ændring	Ændring %
0-6 år	2555	2646	91	3,6
7-17 år	4883	4264	-619	-12,7
18-25 år	3039	2616	-423	-13,9
26-65 år	18511	17519	-992	-5,4
66-69 år	1923	2085	162	8,4
70-79 år	4125	4392	267	6,5

80 - 89 år	1727	2705	978	56,6
90 - år	358	469	111	31,0
	37121	36696	-425	-1,1

Den langsigtede demografiske udvikling vil alt andet lige have betydning for alle kommunens udgifter.

Driftsmæssig konsekvenser	Anlægs-mæssige konsekvenser
<p>0-6 årige = dagtilbud Kommunen driver eller betaler for en 100% belægning eller pasning i vuggestue, dagpleje, børnehave, aldersintegreret institution, privat pasning.</p>	<p>En forhøjet efterspørgsel efter dagtilbudspladser vil kræve planlægning og etablering af flere dagtilbudspladser end i dag.</p> <p>En 100 børns børnehave koster ca. 20 mio. kr. som anlægsinvestering.</p>
<p>7-17 årige = folkeskole Såfremt det antages at alle børn benytter den kommunale folkeskole, vil der skulle foretages en reduktion. En elev i folkeskolen koster ca. 40.000 kr. Et fald på 600 elever vil derfor skulle medføre en reduktion af udgifterne på ca. 24 mio. kr. årligt.</p>	<p>Et fald af antal elever i denne størrelsesorden vil forment kræve strukturdebat om opretholdelse af nuværende skoler – eller tilpasning på anden måde.</p> <p>Der kan være anlægs-mæssige konsekvenser hvis der er tale om nedlæggelse af skoler eller anden anvendelse af lokaler m.v.</p>
<p>7-17 årige = fritidstilbud Antallet af 7-17 årige falder med 12%. Det vil have en effekt på kommunens udgifter til fritidstilbud. Der vil givet opstå behov for at flytte midler, idet små idrætsforeninger vil have svært ved at få driften til at hænge sammen (antal brugere)</p>	<p>Med et fald på 12% i antal brugere kan der ses på halkapacitet til de forskellige sportsretninger idet der må forventes et fald i efterspørgslen.</p>
<p>7-17 årige = foranstaltninger for børn og unge Et fald i antallet bør medføre en reduktion i udgifterne til særlige foranstaltninger for børn og unge.</p>	
<p>18-25 årige = fritidstilbud For 18-25 årige er ungdomsuddannelse og universitet mv. det vigtigste. Et fald på 14% i potentielle brugere, må have en effekt på kommunens udgifter til fritidstilbud.</p>	<p>Et fald kan medføre lavere efterspørgsel efter ungdomsboliger.</p>
<p>26-65 årige = arbejdsmarked Et fald på 6% i arbejdsstyrken fra 2018 til 2028 kan medføre store udfordringer for kommunens erhvervsliv. Specielt skal bemærkes, at der fortsat er</p>	

<p>indregnet en nettotilvækst på 200 indvandrede, hvoraf 60% forventes at være i den arbejdsduelige alder.</p> <p>Et fald i antal indbyggere på arbejdsmarkedet har en stor påvirkning på kommunens indtægter.</p> <p>Et fald i antal arbejdsstyrken på 1.000 personer vil medføre et fald i det kommunale udskrivningsgrundlag på ca. 145 mio. kr. årligt (ca. 145.000 pr. indbygger).</p> <p>Med en skatteprocent på 27 betyder dette et tab på ca. 40 mio. kr. årligt</p>	
<p>66-69 årige = overgang til pension Gruppen stiger med 8%</p>	<p>Gruppen omfatter overgangen til folkepension, og hvor pensionsalderen løbende bliver justeret.</p>
<p>70-79 årige = pensionister Gruppen stiger med 6%, og der er dermed begrænset påvirkning af de kommunale udgifter</p>	<p>Effekt af sund aldring forventes at begrænse de økonomiske påvirkninger.</p>
<p>Over 80 årige = pensionister Der forventes en stor stigning i antallet af pensionister over 80 år og specielt en stor stigning i antal pensionister over 90 år.</p> <p>Specielt stigningen i antal ældre over 80 år på 1.100 indbyggere vil kunne påvirke udgiftsniveauet. En gennemsnitlig pris på 67.000 kr. vil medføre et øget udgiftspres på 74 mio. kr. (excl. Sund aldring m.v.)</p>	<p>Det kan overvejes, om den store stigning i antallet af ældre vil medføre behov for et øget antal ældreboliger – og om disse skal være i regi af ældrecentervirksomhed.</p>

Ad 7 - Nøgletal for sammenlignelige kommuner

Målsætningen betyder, at kommunens udgifter skal tilpasses, såfremt udgifterne pr. modtager/borger overstiger udgiften i sammenlignelige kommuner.

Fra VIVES nøgletal kan udtrækkes udgifterne på 19 forskellige områder. Udgiftsområderne dækker udgifter på 2,283 mia. kr. – eller svarende til ca. 95% af kommunens udgifter, og synes derfor at være repræsentativ i forhold til eks. fordeling af råderum.

Såfremt dette mål forfølges, vil der skulle foretages store reduktioner på udgifterne til børne- og skoleområdet samt på psykiatri og handicapområdet.

Nedenstående tabel er fra Vives nøgletal 18. februar 2020.

Såfremt Vesthimmerlands Kommune skulle ramme på gennemsnittet på alle udgiftsområder, vil der være et besparelspotentiale på 37,0 mio. kr. netto. Det betyder, at nogle udgiftsområder vil kunne hæves og flere udgiftsområder vil skulle sænkes.

Generelle nøgletal

1.30

					VHK i forhold til Sml. Gruppen		
	Vesthimmerlands Kommune	Smnl. gruppen	Region Nordjyll.	Hele landet	Forskel	Antal	Mulighed 1.000 kr.
Ressourceforbruget på 19 udgiftsområder, budget 2020							-36.950
Børnepasning, kr. pr. 0-5 årig	72.731	67.778	70.332	74.820	-4.953	2.158	-10.689
Folkeskolen, kr. pr. 6-16 årig	84.299	77.463	81.719	80.359	-6.836	4.699	-32.124
Tilbud til ældre, kr. pr. 65+ årig	41.310	39.453	42.363	42.499	-1.857	8.294	-15.401
Kontanthjælp og arbejdsmarkedsforanstaltninger kr. pr. 17-64 årig (ekskl. forsikrede ledige)	4.841	5.724	4.497	4.792	883	21.460	18.954
Sygedagpenge kr. pr. 17-64 årig	2.226	2.315	2.363	1.988	89	21.460	1.916
Førtidspensioner kr. pr. 17-64 årig	8.385	8.318	8.772	7.001	-67	21.460	-1.430
Personlige tillæg mv. pr. pensionist	491	523	538	486	32	8.294	265
Boligsikring kr. pr. 17-64 årig	550	550	502	635	-1	21.460	-14
Børn/unge med særl. behov, kr.pr. 0-22 årig	12.742	11.881	13.022	10.410	-861	9.326	-8.030
Voksne med særlige behov, kr. pr. 18-64 årig	11.633	10.263	11.742	9.200	-1.370	20.958	-28.705
Tilbud til udlændinge (nettdrift) kr. pr. 18-64 årig	736	479	320	329	-257	20.958	-5.380
Revalid., ress.forløb og løntilskud pr.17-64 årig	4.686	5.875	5.590	4.378	1.189	21.460	25.516
Fritid, biblioteksvæsen, kultur mv. kr. pr. indb.	1.474	1.590	1.708	1.811	116	37.023	4.294
Vejvæsen kr. pr. indb.	1.110	1.280	1.166	1.012	170	37.023	6.305
Redningsberedskab kr. pr. indb.	278	240	327	252	-38	37.023	-1.412
Administration mv. kr. pr. indb. (ekskl. lønpuljer, tjenestem.pension og interne forsikringspuljer)	6.617	6.564	7.168	6.254	-52	37.023	-1.943
Sundhedspleje og tandpleje, kr. pr. 0-17 årig	3.103	3.132	2.997	2.939	29	7.324	211
Sundhedsvæsen, genoptr. og foreb. kr.pr. indt	4.959	5.173	4.964	4.934	215	37.023	7.951
Natur- og miljøbeskyttelse kr. pr. indb.	169	244	253	150	75	37.023	2.768

Sammenligningsgruppens størrelse og sammensætning er forskellig fra område til område, idet sammenligningsgruppen er valgt på grundlag af behovsstrukturen på det enkelte område samt kommunens ressourcesituation.

Senest opdateret 18-02-2020

Som nøgletal anvendes

- ECO nøgletal udgivet af Vive
Kan hentes via kommunens hjemmeside (søg nøgletal)

- "Brug nøgletal i styringen" udgivet af KL
Publikation udgivet i forbindelse med KØF i januar 2020

Ad 8 - Mål for økonomistyringen

Kommunen vil arbejde for at der fortsat er gennemsigtighed på tværs af udvalg og fortsat fokus på budgetoverholdelse. Som udgangspunkt gives der ikke kassefinansierede tillægsbevillinger.

Politisk er der fokus på tidlige genopretningsplaner. Målet med budgetopfølgningerne er budgetoverholdelse og godkendelse af genopretningsplaner.

I løbet af 2020 vil Direktionen fremlægge forslag til ny ledelsesinformation. Overgang til nyt økonomi- og lønsystem har betydet, at det eksisterende system ikke længere kan anvendes. Samtidigt vil det blive analyseret, hvilke data der skal indgå i en løbende ledelsesinformation (politisk og administrativt).

Administrativt søges dette opnået ved at udbygge kommunens ledelsesinformationssystem med det mål, at der månedsvis forelægges informationer for udvalg og byråd.

Endvidere vil der kvartalsvis blive aflagt rapportering om den aktuelle kassebeholdning og dennes forventede udvikling.

Med tiltagene sikres hurtig opfølgning på evt. afvigelser i forhold til det forventede med inddragelse af det politiske niveau. Rapporteringerne er skriftlige og dermed sikres dokumentation m.v.

Til Økonomiudvalget og Byrådets behandling skal de faglige udvalg udarbejde kvartalsvise budgetopfølgninger pr. 31. marts, 30. juni og 30. september.

Mål for budgettildelinger på det skattefinansierede område

Budgettildelingerne på det skattefinansierede område tager udgangspunkt i budgetoverslagsåret 2021, som er vedtaget ved budgetgodkendelsen for 2020.

Budgettet kan teknisk tilrettes for følgende forhold:

- Politiske beslutninger siden vedtagelse af budget 2020 med virkning i 2021.
- Effekten af den indgåede aftale mellem Regeringen og Kommunernes landsforening (ligger formentlig klar i juni måned 2020),
- Nye love samt opgaveflytninger mellem kommune, region og stat (DUT)
Administrationen kan indregne merudgifter/indtægter jfr. lov- og cirkulæreprogrammet – dog maks. Kommunens DUT-andel.

Ad 9 - Demografi

Befolknings-, ældre- og skoleprognoserne viser, at der er store forskydninger i befolkningsgrupperne. Frigjorte ressourcer fra fald i en befolkningsgruppe må ikke bruges til udviklingstiltag uden Byrådets politiske prioritering.

Der foretages demografiregulering af basisbudgettet:

- Børneområdet, hvor Børne- og Arbejdsmarkedsforvaltningen udarbejder materiale til beregning af de økonomiske konsekvenser ved til- og afgang af børn i hhv. dagpasningsalderen og i skolealderen.

- Ældreområdet, hvor Sundhedsforvaltningen foretager beregning af de økonomiske konsekvenser ved tilgang af ældre (VIVE-modellen).

Den Økonomiske Politik fastsætter præmisserne, og udmønter den konkrete beregning af de økonomiske konsekvenser.

Ad 10 - Mål for forsyningsområdet

Nedenstående afsnit skal redigeres når endeligt regnskab for 2019 foreligger.

Ved budgetlægningen skal det sikres, at et evt. mellemværende mellem kommunen og forsyningsområdet afvikles over maks. 5 år.

Ad 11 - Politiske mål

Byrådet fastsætter for byrådsperioden politiske fokusområder (se afsnit 1.2).

I budgetprocessen skal hvert udvalg – inden for de politiske fokusområder - arbejde med at definere 3 forslag til mål, som udvalget ved regnskabsaflæggelsen kan lade sig måle på.

Målsætningerne – der kan være et eller flerårige - skal være tydelige i forhold til de vigtigste resultater man ønsker at skabe og opnå for kommunens borgere og virksomheder.

Arbejdet forventes udført i perioden fra april til august således at alle målene kan indgå i den afsluttende budgetlægning for det samlede kommunale budget for budgetperioden 2019-2022.

Målstyringen handler om de resultater, som kommunens indsats skal rettes mod at opnå, og om indholdet og kvaliteten af de leverede ydelser

Ad 12 - Respekt og iagttagelse af økonomiaftalen

Hvert år forhandler KL og regeringen en aftale om kommunernes økonomi for det kommende budgetår. Aftalen fastlægger både udgifts- og indtægtsrammerne for kommunerne set under ét, og specielt (netto)serviceudgifts-, (brutto)anlægsudgifts- og skatteudskrivningsniveauet er i fokus med henblik på at efterleve hhv. budgetloven og skattestoppet.

Aftalen indeholder derudover en lang række indsatsområder, bl.a. som følge af ny lovgivning (reformer mm.), hvor der knyttes finansiering til, såfremt indsatsområderne vurderes at have økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Aftalen mellem KL og regeringen indgås som før nævnt for kommunerne under ét, og KL forestår derfor på det kommunale fællesskabs vegne en tæt koordineringsproces med henblik på at sikre en samlet aftaleoverholdelse fra aftaleindgåelse og frem mod den enkelte kommunes budgetvedtagelse. Formålet er ikke blot at sikre aftaleoverholdelse, men også at værne kommunerne imod statslige sanktioner.

Ad 13 – Likviditetstilskud og særtilskud

Regeringen har i begyndelsen af 2020 taget initiativ til at ændre den kommunale udligningsordning.

Regeringens oplæg er nu til forhandling, og de nøjagtige virkninger for de enkelte kommuner kan derfor ikke fastlægges p.t.

Der synes at være udsigt til, at Vesthimmerlands Kommune vil opfylde kriterier for at modtage yderligere udligningstilskud.

Det er dog usikkert, om de bestående "særtilskuds" ordninger vil fortsætte.

For den foreløbige budgetlægning for 2021-2024 indregnes derfor indtægter svarende til de forventede indtægter ved den nuværende ordning (jfr. budgetoverslagsåret 2021 i det godkendte 2020-budget).

Ad 14 – Udvikling i overførselsudgifter

Administrationen udarbejder skøn over de forventede udgifter, og denne sammenholdes med KL's forventede udvikling på områderne.

Beskæftigelsesudvalget fastsætter de endelige forventede antal modtagere.

Ad 15 – Forsikrede ledige / Beskæftigelsestilskud

Udgifterne til de forsikrede ledige fastsættes til samme beløb som indtægten fra beskæftigelsestilskuddet.

Ad 16 – Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsudgifterne

Udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering fastsættes til samme beløb, som indgår i kommunens bloktilskud til formålet